

Antalya Neojen havzasındaki tefra ara tabakalı denizel kırıntılıların nannofosillere dayanan kronostratigrafisi

Nannofossil-based chronostratigraphy of the tephra-interbedded marine clastics in Neogene Antalya basin

Enis Kemal SAGULAR, Hakan ÇOBAN

Süleyman Demirel Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 32260 ISPARTA

Geliş (received) : 24 Şubat (February) 2009 Kabul (accepted) : 20 Haziran (June) 2009

ÖΖ

Bu çalışmada, Antalya havzası Eskiköy ve Nalbantlar yöresinde, Isparta-Antalya karayolu üzerinde yüzeylenen tefra ara tabakalı Neojen denizel kırıntılılarının, nannofosil verilerine dayanan bir kronostratigrafik istifi tartışılmıştır. Noktasal incelemeler ve bir ölçülü stratigrafik kesit boyunca derlenen çamurtaşı ve tefra kayaç örneklerinde, nannofosil preparatları ve ince kesitler yardımıyla çökelimle eşyaşlı ve taşınmış nannofosiller ayırtlanmıştır. Geç Oligosen-Erken Miyosen, Geç Tanesiyen-Eosen ve Geç Kretase-Daniyen yaşlı çok sayıda taşınmış nannofosil içeren tefra ara tabakalı çamurtaşı seviyelerinde, çökelimle eşyaşlı nannofosillerin geç Erken Pliyosen yaşını veren NN15 - Reticulofenestra pseudoumbilica zonunu temsil ettikleri belirlenmiştir. Tefra ara tabakalı istifin çökelim yaşı, aynı zamanda çökelimle eş zamanlı olarak tüf katkısı sağlayan volkanik püskürmenin zamanını belirlemede önemli bir başvuru kaynağıdır. Mineralojik ve kimyasal analiz sonuçları, tefra seviyelerinin trakitik bileşimli bir volkanizmanın ürünleri olduğunu göstermektedir. Bu gözlemle uyumlu olarak, çalışma alanına en yakın volkanizma merkezi, Isparta batısındaki patlamalı Gölcük maarıdır. Çalışmada incelenen tefra düzeylerine ait kayaçların, mineralojik ve kimyasal bileşimleri, trakitik bileşimli Gölcük volkanit ve piroklastikleri ile oldukça güçlü bir benzerlik göstermektedir. Sonuç olarak, denizel kırıntılılar içerisinde bulunan tefra ara tabakalarının, büyük olasılıkla bölgede oluşan geç Erken Pliyosen denizel çökelimi sırasında (4.0-3.5 m.y.) patlayan Gölcük maar volkanizmasının ürünleri olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Antalya havzası, biyostratigrafi, denizel kırıntılılar, kronostratigrafi, nannofosil, Plioyosen, tefra.

ABSTRACT

In this study, based on the nannofossil records, a chronostratigraphic succession of the Neogene marine clastics alternated with volcanic tuff (tephra) levels on the Isparta-Antalya road (east of Eskiköy and Nalbantlar district, Antalya basin) were discussed. Re-worked and synsedimantary nannofossils were defined by smear-slides and thin-sections of mudstone and tephra samples collected from investigation spots and a measured stratigraphical section. Mud-stones levels interbedded with tephras include many re-worked nannofossils representing the ages of Late Oligocene-Early Miocene, Late Thanetian-Eocene and Late Cretaceous-Danian. The synsedimentary nannofossil records, found in these mudstone levels, represent the NN15 – Reticulofenestra pseudoumbilica zone, which corresponds to late Early Pliocene age. The sedimentation age of the succession interbedded with tephra levels also supplies a significant

reference point for the time-period of the explosive activity producing the fall deposits being contemporanous with the sedimentation. The results of mineral phases and total-rock chemical analysis suggest that the tephra levels are the products of a trachytic volcanism in composition. Accordingly, the nearest eruptive volcanic centre to the study area is explosive Gölcük maar volcano protruding at the west of Isparta city. Mineralogical and chemical compositions of the tephra levels show a strong compositional analogous with those of Gölcük trachytic volcanites and its pyroclastics. As a result, the tephra levels appear likely to be the products of Gölcük maar volcano exploded during the Early Pliocene marine sedimentation between 4.0-3.5 M.a.

Keywords: Antalya basin, biostratigraphy, marine clastics, chronostratigraphy, nannofossil, Pliocene, tephra.

GIRIŞ

Çalışma alanı, coğrafik olarak Batı Torosların güneyinde, Antalya-Isparta karayolu üzerindeki Kargı tünelinden yaklasık 3 km güneyde bulunan Ortaköy-Nalbantlar yöresinde yer almaktadır (Şekil 1). Çalışma, İsparta Açısı'nın güneyinde, Antalya Neojen havzasında yüzeylenen Alt Pliyosen denizel kırıntılılarının (Karpuzçay Formasyonu) içerdiği nannofosil kayıtlarıyla doğrudan ve bu birim içerisinde bulunan tefra ara tabakalarının dolaylı olarak kronostratigrafik çözümlemesine ilişkin yeni bulguları kapsamaktadır. Bu bağlamda, çalışma alanında tefra ara tabakalarının eşlik ettiği çamurtaşlarında tanımlanan çökelimle eşyaşlı nannofosil toplulukları ve nannoplankton zonları kullanılarak, denizel kırıntılıların çökelim zamanı ve ortamlarına ilişkin sonuçların yanı sıra piroklastiklerin püskürme zamanı ve bölgedeki olası kaynağına ilişkin dolaylı kronostratigrafik yorumlar da irdelenmektedir. Çalışma, Doğu Akdeniz jeolojisinde dünyaca önemli bir bilimsel ilgi alanı olan Isparta Açısı'nın orta-güney bölümünde oluşan Neojen çökelimine ilişkin soruları aydınlatacak yeni stratigrafik bulguların yanı sıra bölgedeki yapısal gelişmelere bağlı olarak gelişen volkanik etkinliklere ilişkin yeni bulgular da içermektedir. Bölgede daha önce yapılan çalışmalarda elde edilen bulgular ve sonuçlara karşın, bu çalışmanın sonuçlarının bölgenin stratigrafik ve yapısal gelişimi bakımından yeni bir tartışma yaratması amaçlanmıştır.

ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR VE YÖRESEL JEOLOJİ

Altınlı (1943), Bizon vd. (1974), Poisson (1977), Poisson vd. (1983), Akay ve Uysal (1985), Akay

vd. (1985) yöredeki kayaç istiflerini stratigrafik ve/veya tektonik bakımdan ayrıntılı olarak tanımlayan araştırmacılardan bazılarıdır. Denizel Miyosen ve Pliyosen serilerinde, nannofosillere dayanan stratigrafik cözümlemelere ilk kez Varol (1982) ile Akay vd. (1985) tarafından başvurulduğu görülmektedir. Akay vd. (1985) tarafından Antalya Üst Miyosen-Pliyosen havzası olarak adlandırılan ve Aksu Çayı'nın güney kesiminde yer alan tortul birimler, çakıltaşı ve kumtaşlarından oluşan Eskiköy Formasyonu, Gebiz Kirectası, kirecli kiltası - kumtasından oluşan Yenimahalle Formasyonu ve tüflü kumtaşı-çakıltaşından oluşan Alakilise Formasyonunu kapsayan bir istif içerisinde tanımlanmaktadır. Ayrıca aynı çalışmanın biyostratigrafik bulgularına dayanılarak, bu istifsel gelişimin Geç Messiniyen'de başlayıp Geç Pliyosen'de tamamlandığı öne sürülmektedir. Çalışmada Antalya, Köprü ve Manavgat havzalarında Erken Miyosen'den Geç Pliyosen'e kadar devamlılık gösterdiği öne sürülen bir çökel istife dayanak olarak gösterilen ve NN1-NN16 aralığında dağılım gösteren nannofosil zonlarının tanımlanmasında eksik biyostratigrafik verilerin bulunduğu, Toker ve Akay (1987) tarafından tartışmaya açılmıştır. Bu tartışmaya karşın, zaman içerisinde bu biyostratigrafik bulgularla uyumlu hale getirilmiş bir çok çalışmada (Şenel, 1995; Flecker vd., 1995 ve 1998; Glover ve Robertson, 1998a; Flecker vd., 2003; Karabıyıkoğlu vd., 2003a ve 2003b) aynı veriler, stratigrafik dayanak olarak kullanılmaya devam edilmiştir. İslamoğlu (2001-2002), İslamoğlu ve Taner (2003a, 2003b ve 2003c), tüm Antalya havzasını kapsayan ayrıntılı çalışmalarında ayırtladıkları mollusk (gastropod ve pelesipod) türlerinin stratigrafik düzeylerini tanımlamada, genellikle yukarıda verilen önceki veya eş zamanlı çalışmalarda belirlenen bazı resifal fauna, bentik/planktik foraminifer ve nannoplankton türlerine de atıfta bulunmaktadırlar. Yörede nannofosillere dayanan stratigrafik çalışmalarda ilk olarak Varol (1982) tarafından NN15 zonunun varlığı belirlenmiştir. Daha sonra Poisson vd. (2003) tarafından da çalışma alanının daha doğusunda yer alan Gebiz yöresinde ve daha güneydeki Yenimahalle yöresinde bulunan denizel karbonatlar ve ince kırıntılı kayaç serilerinde Erken Pliyosen içerisindeki farklı düzeylere karşılık gelen nannofosil zonları (NN12-NN15) ayırtlanmıştır.

Calisma alanının batısında, İsparta Acısı'nın batı kanadında yer alan Mesozoyik yaşlı allokton temel kayaç birimleri (naplar) bulunmaktadır. Akay vd. (1985) ve Şenel (1995)'in çalışmalarında, Triyas yaşlı tortul kayaçlardan oluşan Alakırçay Napı, ofiyolitli karışık (Antalya Napları) ve Mesozoyik kirectaslarından (Beydağları göreli otoktonu) oluşan bu allokton temel üzerine Neojen ve Kuvaterner çökellerinin geldiği belirtilmektedir. İnceleme alanının doğu kesiminde Neojen yaşlı denizel kırıntılılar (Karpuzçay Formasyonu) ve çapraz tabakalı denizel çakıltaşı/kumtaşı çökelleri (Aksu Formasyonu) yer almaktadır (Sekil 1-4). Sahanın orta kesimlerinde (Aksu vadisi boyunca) kuzey-güney doğrultulu olarak uzanan Kuvaterner yaslı eski (taraca), yeni akarsu alüvyon ve yamaç yelpaze çökelleri ise allokton temel kayaçları ile Neojen yaşlı genç serilerin sınırını örtmektedir (bkz. Sekil 1, Sekil 3a ve 3c).

Çalışma alanını da kapsayan bazı çalışmalarda (Akay vd., 1985; Şenel, 1995) Neojen tortulları içerisinde rastlanan bazı tüf seviyelerinden söz edilmektedir. Akay vd. (1985), bu tüf katkılarından Alakilise yöresinde yüzeylenen Üst Pliyosen tortulları (Alakilise Formasyonu) içerisinde bulunan birkaç metre kalınlıktaki volkanik tüf tabakası; yer tanımı yapmayan Şenel (1995) ise Karpuzçay Formasyonunun üst seviyelerindeki tüf ara katkıları olarak söz etmektedir. Bu çalışmanın konusunu oluşturan tüf (tefra) ara katkılı çamurtaşları ise, Ortaköy'ün kuzeyinde ve Eskiköy ve Nalbantlar mahallelerinin doğusunda bulunmaktadır (bkz. Şekil 1, Şekil 3c ve Şekil 4). Aksu Çayı boyunca uzanan Isparta-Antalya karayolu kenarındaki yol yarmasında yüzeylenen tüflü seviyeler, denizel çamurtaşı/marnla-

rın baskın olduğu bir kırıntılı istif icerisinde yer almaktadır. Üzerine gelen çakıltaşı-kumtaşı biriminin (bkz. Şekil 3b) delta tipi çapraz tabakalanma göstermesi nedeniyle Poisson (1977) tarafından tanımlanan delta çakıltaşları veya Akay vd. (1985) tarafından tanımlanan Eskiköy Formasyonu olduğu varsayıldığında, bu tüfitik seviyelerin her iki çalışmada da çakıltaşı biriminin üzerine geldiği belirtilen Yenimahalle ve/ veya Alakilise Formasyonlarına ait olamayacağı anlaşılmaktadır. Bu durum, tefra ara tabakalarının olasılıkla çakıltaşlarının altında bulunan Karpuzçay Formasyonunun üst seviyelerinde bulunduğunu ve denizel çökelime katkı sağlayan esyaslı bir volkanik etkinliği yansıttığı sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

MALZEME VE YÖNTEM

Çalışmada, Antalya-Isparta karayolu ve yakınında 4 noktada yapılan saha gözlemleri (bkz. Şekil 1-4) sırasında 11 ince taneli kayaç (çamurtaşı, kiltaşı vb.) ve 3 adet tüf örneği alınmıştır. İncelenen çamurtaşı örneklerinden 03IA001 ve 03IA002, IA-1 nolu; 03IA003 ise IA-2 no.lu inceleme noktalarına aittir. IA-4 noktasında (bkz. Şekil 1) yaklaşık 10 m kalınlığında bir stratigrafik kesit ölçülmüş ve kesit boyunca 8 çamurtaşı ve 3 tüf örneği alınmıştır (bkz. Şekil 4 ve 5). Çamurtaşı örneklerinde kamera ve bilgisayar destekli polarizan mikroskop kullanılarak yapılan incelemelerde, Martini (1971) tarafından tanımlanan yöntemle hazırlanan nannofosil preparatları kullanılmıştır. Ayrıca 2 adet tüf örneğinin petrografik olarak incelenmesi ve nannofosil kayıtlarının araştırılmasında ise Sagular (2003)'ın çalışmasında önerilen teknikle hazırlanan ince kesitlerden yararlanılmış, tüf tanımlamalarında ise Schmid (1981) sınıflamaları ve Sagular (1995)'ın düzenlemesi esas alınmıştır. Gerek preparatlarda, gerekse ince kesitlerde ayırtlanan nannofosil türlerinin tanımlanmasında Perch-Nielsen (1985a, 1985b)'in çalışmaları, biyozon tanımlarında ise Martini ve Worsley (1970) ve Martini (1971)'nin çalışmalarından yararlanılmıştır.

Bu incelemeler sonucunda, kayaçların içerdikleri farklı yaşlardaki nannofosil tür ve toplulukları belirlenmiş, ayrıca tanımlanan türlerin içerisinde bulundukları kayaçlarla olan kökensel ilişkileri araştırılmış ve kökensel olarak gruplanan nan-

- Şekil 1. Çalışma alanının coğrafik ve jeolojik özellikleri ve inceleme noktalarını kapsayan yer bulduru haritası (Jeoloji haritası saha gözlemleri ve uydu görüntüleri yardımıyla Akay vd. (1985) ve Şenel (1995)'den uyarlanmıştır): a) Google Earth uydu görüntüsü, b) jeoloji haritası.
- Figure 1. Geographical and geological properties of the study area and location map of investigation spots (Geological map verified from Akay et al. (1985) and Şenel (1995) through field observations and satellite images): a) Google Earth satellite image, b) geological map.

Şekil 2. Neojen denizel kırıntılılarının (Tk – Karpuzçay Formasyonu) IA-1 no.lu inceleme noktasındaki saha görünümü ve kayaç örnek yerleri.

Figure 2. Field view and rock sample locations of the Neogene marine clastics (Tk – Karpuzçay Formation) in the investigation spot numbered IA-1.

nofosil kayıtlarının kayaçlar içerisindeki dağılımları ortaya çıkarılmıştır.

Çalışma kapsamında incelenen tefra ara tabakalarının mineralojik ve kimyasal özellikleri, patlamanın kökeni ve kaynağının belirlenmesi amacıyla, kuzeyde bulunan Gölcük volkanitlerine ait verilerle karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmada, Alıcı vd. (1998)'nin Gölcük volkanitlerine ait 11 örneğin bileşimlerine ilişkin sonuçları ile inceleme alanından alınan 3 adet tefra örneğine ait ve Ankara Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü ICP ve Mikroanaliz Laboratuvarında, Spectro XLAB 2000 PEDXRF spektrometresi cihazı ile yapılan kayaç kimyasal analiz sonuçları kullanılmıştır.

TEFRA ARA KATKILI ÇAMURTAŞI İSTİFİNDEKİ NANNOFOSİL KAYITLARI

Çalışmada, IA-1, IA-2 ve IA-4 inceleme noktalarından alınan 11'i çamurtaşı ve 3'ü tüf olan kayaç örneklerinde, tüflerde ince kesitler ve çamurtaşlarında preparatlar yardımı ile çökelimle eşyaşlı ve taşınmış nannofosil toplulukları ayırtlanmıştır. 03IA008a ve 03IA009b no.lu tüf örneklerinde havza dışından taşınmış (örneğin; *Cyclicargolithus abisectus, Cy. floridanus, Sphenolithus moriformis* vb.) ve çökelimle eşyaşlı (örneğin; *Coronosphaera mediterranea, Discoaster brouweri, D.* cf. surculus, Gephyrocapsa aperta, Pseudoemiliana lacunosa, Reticulofenestra haqii, *Re. minutula, Re. pseudoumbilica, Sphenolithus abies, Scyphosphaera* cf. apsteinii vb.) çok sayıda nannofosil türüne rastlanmıştır (Şekil 6

- Şekil 3. Neojen denizel kırıntılıları (Tk-Ta) ve Kuvaterner karasal tortullarının (Qe) inceleme noktalarındaki görünümü ve örnek yerleri: a) IA-2 nolu inceleme noktasındaki Karpuzçay Formasyonu (Tk) ve Eski alüvyon/ taraça çökelleri (Qe), b) IA-3 noktasındaki Aksu Formasyonunun delta çökelleri, c) IA-4 noktasındaki Karpuzçay (Tk), Aksu (Ta) Formasyonları ve güncel akarsu alüvyon (Qal) çökellerinin genel görünümü.
- Figure 3. Views and rock sample locations of the Neogene marine clastics (Tk-Ta) and Quaternary terrestrial sediments (Qe-Qal) in the investigation spots: a) view of the Karpuzçay Formation. (Tk) and the old alluvium/ terrace sediments in the spot IA-2, b) deltaic deposits of the Aksu Formation. in the spot IA-3, c) general view of the Karpuzçay and Aksu Formations. and the recent fluviatile deposits in the spot IA-4.

- Şekil 4. İnceleme noktası IA-4'de, tefra ara katkılı Neojen denizel kırıntılılarının saha görünümleri ve örnek yerleri:
 a) tüf katkılı Karpuzçay Formasyonu (Tk) ve Aksu Formasyonu (Ta) delta çökellerinin dokanak ilişkileri, b)
 tüf ara tabakalı denizel kırıntılı serinin yağışlı mevsimdeki istifsel görünümü ve alınan kayaç örnek yerleri,
 c) tüf ara tabakalı serinin kuru mevsimdeki istifsel görünümü.
- Figure 4. In the investigation spot IA-4, field view and sample locations of the Neogene marine clastics bearing tephra interbeds: a) boundary relationships of tuff-bearing Karpuzçay Formation and deltaic deposits of Aksu Formation, b) stratigraphical views and gathered rock sample locations of the tuff-interbedded marine clastic succession in the rainy season, c) stratigraphical view of the tuff-interbedded marine clastic succession in dry season.

ve 7). IA-1 ve IA-2 noktalarından alınan 03IA001, 03IA002, 03IA003 no.lu ve olasılıkla stratigrafik olarak tüflü seviyelerin altında yer alan çamurtaşlarında Amaurolithus spp. (A. amplificus, A. delicatus, A. tricorniculatus), Gp. cf. aperta, Ps. lacunosa, Re. pseudoumbilica, Sphenolithus spp. (Sp. abies, Sp. neoabies, Sphenaster metula vb. Erken Pliyosen türleri saptanmıştır. Bu nannofosil topluluğuna göre bu kayaç istifinin, NN14/NN15 nannofosil zonlarının geçişine karşılık gelen bir dönemde çökelmiş oldukları sonucuna varılmıştır. Buna karşın, tüflü seviyelere ait (alttan üste) 03IA004, 04IA005, 03IA006, 03IA007a, 03IA007c, 03IA008b, 03IA009a ve 03IA010b no.lu çamurtaşı örneklerinde, Amaurolithus spp. türleri dışında diğer türler yanında Coronosphaera mediterranea, Discoaster ta-

malis, Florisphaera profunda, Syracosphaera pulchra, Scyphosphaera spp. Thoracosphaera cf. tuberosa vb. Erken Pliyosen türlerinin bulunduğu ve tüflü seviyelerin NN15 nannofosil zonu ile eşleştirilebileceği anlaşılmıştır. Polarizan mikroskop yardımı ile ince kesit ve preparatlarda yapılan incelemelerde, çökelimle eşyaşlı 45, Üst Oligosen-Alt Miyosen kayaçlarından taşınmış 28, Üst Tanesiyen-Eosen kayaçlarından taşınmış 32 ve Geç Kretase-Daniyen kayaçlarından taşınmış 26 nannofosil türü saptanmıştır. Preparatlarda tanımlanan eşyaşlı ve taşınmış nannofosil türlerinden bazıları Şekil 8-9'da, preparat ve ince kesitlerde tanımlanan nannofosil türlerinin kayaç örneklerine göre dağılımları ise Şekil 10-13'te verilmiştir.

Şekil 5. İnceleme noktası IA-4'deki tüf katkılı denizel kırıntılı serinin ölçülü stratigrafik kesiti.

Figure 5. Measured stratigraphic section of the tuffinterbedded marine clastic succession in the investigation spot IA-4.

ÇALIŞMA ALANINDAKİ TEFRALARIN ÖZELLİKLERİ VE OLASI KAYNAĞI

Isparta Açısı'nın iç kesiminde tipik kıta-içi potasik bir volkanizma yüzeylenir (Alıcı vd., 1998; Kumral vd., 2006; Çoban ve Flower, 2006 ve 2007). Bölgeye ofiyolitik nap sistemlerinin yerleşimi sonrası (örneğin Glover ve Robertson, 1998b) yerleşen bu volkanizma iki evrelidir. Topoğrafik olarak Davraz ve Akdağ'ın tepe düzeylerinde, yaklaşık 1600 m yükseklikte bulunan ve herhangi bir volkanik katkı içermeyen Miyosen

konglomeralarının bulunması, bölgede Miyosen sonrası bir yükselime işaret etmektedir (Çoban vd., 2003). Volkanizmanın ilk evresi bu dönemle iliskilidir. K-Ar ve Ar-Ar izotopik vas tavinlerine göre Isparta volkanizmasının ilk ortaya çıkış evresinin 6.2 - 2.2 m.y. aralığına karlılık geldiği belirlenmiştir (Çoban, 2005; Lefevre vd., 1983; Platevoet vd., 2008). Lamprofirik, lamproitik, trakitik, trakiandezitik ve trakibazaltik karakterli olan bu volkanitler, genellikle Isparta, Ağlasun ve Bucak Ovaları gibi çöküntü alanlarının kenarlarında gözlenir. Yaş verilerine göre ikinci evre ise, Isparta'nın batısında bulunan Gölcük maar volkanının patlaması ve bu patlamayla ilişkili dayk, dom ve tefra ürünleri (Alıcı vd., 1998; Platevoet vd., 2008) ile daha yaslı volkanitleri kesen açılma/genişleme kökenli kırıklar boyunca yerleşen dayk ve domlarla karakterize edilir. Bu evre, yaklaşık 0.6 - 0.024 m.y. arasındaki bir döneme karşılık gelmektedir. İkinci evre volkanitleri trakiandezitik dayklar (Darıdere Mahallesi), tefrifonolitik çember dayklar (Gölcük maar kraterinin çevresi) ve trakitik domlar (Gölcük, Pilav Tepe) ile ignimbritik akma birimleri ve piroklastik döküntü birimlerinden olusmaktadır. Gölcük maar volkanının en son patlama zamanının 24.000 yıl olarak belirlenmiş olmasına karşın (Platevoet vd., 2008), ilk patlama evresinin ne zaman olduğu hala belirgin değildir.

Isparta volkanizması genel olarak trakitik ve trakiandezitik bileşimli bir volkanizmadır ve tüm volkanitlerde klinopiroksen ve mika vavgin olarak bulunur. Amfiboller daha nadir olarak gözlenir (Alıcı vd., 1998; Kumral vd., 2006), feldispatları ise plajiyoklaz ve sanidinler karakterize eder. Patlamalı Gölcük maarının piroklastik ürünleri, Isparta, Ağlasun ve Atabey Ovalarındaki Pliyo-Kuvaterner karasal cökellerinin yanı sıra, Burdur ve Eğirdir Göllerinin kenarlarındaki Kuvaterner yaşlı karasal çökeller içerisinde de gözlenmektedir. Bu genis yüzlek dağılımı, Pliyo-Kuvaterner döneminde, Gölcük maar volkanına ait şiddetli patlamaların ve patlama ürünü tefra döküntülerinin en az 70 km caplı bir alana yayıldığının bir göstergesidir. Ancak, yukarıda da belirtildiği gibi, ilk patlamanın ne zaman başladığı konusunda herhangi bir veri yoktur. Bu çalışmada, bu konuya yeni bir yaklaşım getirecek veriler elde edilmiş olup tartışmaya açılmıştır.

- Şekil 6. İnceleme noktası IA-4'deki tüf katkılı seriden alınan tefra örneğine (no. 03IA008a) ait ince kesitteki nannofosil tanımlamaları (bi: biyotit, fe: feldispat, vo: volkanik kayaç parçası; PL: polarize ışıkta, NL: normal ışıkta, CL: kontrast ışıkta): a) Tüfün genel görünümü (a.1: PL, a.2: NL), b-c) tüf içerisinde *Bonetia* cf. *brevis* - Ascidian spikülü (c.1: PL, c.2: NL), d) tüf içerisinde Alt Miyosen kayaçlarından taşınmış mikritik kireçtaşı kayaç parçası, e-g) taşınmış kayaç parçası içerisindeki *Sphenolithus moriformis* (g.1: PL, g.2: CL), f-h) taşınmış kayaç parçası içerisindeki *Cyclicargolithus abisectus* (h.1: PL, h.2: CL), ı) tüf içerisinde bulunan havza içi taşınmış mikritik tane (intraklast), j-k) intraklast tane içerisindeki *Scyphosphaera* cf. *apsteinii* (k.1: PL, k.2: CL).
- Figure 6. Nannofossil determinations in the thin-section of the tephra sample (no. 03IA008a), taken from tuffinterbedded succession in the investigation spot IA-4 (bi: biotite, fe: feldspar, vo: volcanic rock fragment; PL: under polarized light, NL: under normal light, CL: under contrast light): a) General view of the tuff (a.1: PL, a.2: NL) b-c) Bonetia cf. brevis – Ascidian spicule in the tuff (c.1: PL, c.2: NL), d) the micritic limestone fragment, reworked from Lower Miocene rocks, in the tuff, e-g) Sphenolithus moriformis within a reworked rock fragment (g.1: PL, g.2: CL), f-h) Cyclicargolithus abisectus within a reworked rock fragment (h.1: PL, h.2: CL), i) intrabasin-reworked micritic grain (intraclast) found in the tuff, j-k) Scyphosphaera cf. apsteinii in the intraclast grain (k.1: PL, k.2: CL).

- Şekil 7. İnceleme noktası IA-4'deki tüf ara katkılı seriden alınan tefra örneğine (no. 03IA009b) ait ince kesitteki epiklastik matriks içerisinde yapılan nannofosil tanımlamaları (bi: biyotit, fe: feldispat, vo: volkanik kayaç parçası, Im: kireçtaşı parçası; PL: polarize ışıkta, NL: normal ışıkta, CL: kontrast ışıkta): a) tüfün genel görünümü (a.1: polarize, a.2: normal ışıkta) b-d) "çökelimle eşyaşlı" *Discoaster* cf. *brouweri* (d.1: polarize, d.2: kontrast ışıkta).
- Figure 7. Nannofossil determinations made in epiclastic matrix of the thin-section of the tephra sample (03IA009b) gathered from the tuff-interbedded succession in the investigation spot IA-4 (bi: biotite, fe: feldspar, vo: volcanic rock fragment, Im: limestone fragment; PL: under polarized light, NL: under normal light, CL: under contrast light): a) general view of the tuff (a.1: PL, a.2: NL) b-d) "synsedimentary" Discoaster cf. brouweri (d.1: PL, d.2: CL).

Isparta–Antalya yolunun Antalya'ya yaklaşık 50 km ve Isparta'ya 70 km uzaklıktaki Eskiköy-Nalbantlar yöresinde, yaklaşık 10 m kalınlıkta bir stratigrafik kesit içerisinde ölçülen (bkz. Şekil 4 ve 5) çamurtaşı/marn seviyeleri ile ardalanmalı olarak bulunan tefra ara tabakalarının özellikleri ve kaynağına ilişkin önceki çalışmalarda ayrıntılı bir yorum bulunmamaktadır. Çamurtaşları içerisinde lamina ölçeğinde merceksel katkı veya 25 cm kalınlıkta ara tabakalar oluşturan tefra düzeylerinden alınan kayaç örneklerinin, genel olarak milimetre boyutunda yoğun magmatik kristal (klinopiroksen, mika, plajiyoklaz, sanidin, amfibol) içerikli olduğu, demirli-killi matriks ve yer yer karbonat çimento ile tutturulmuş oldukları gözlenmiştir (Şekil 14). Kristallerin tazeliği ve birincil konumlarını koruduklarını gösteren dokusal özelliklere sahip olmalarının yanı sıra, sınırları belirgin, yarı özşekilli/özşekilli olarak gözlenen minerallerde dikkate değer bir bozunmaya da rastlanmamıştır. Bu nedenle, denizel çökelime katılan bu kristallerin çökelme ortamına eski bir volkanitten aşınıp taşınmasından ziyade havadan düşerek (döküntü ürünleri ola-

- Şekil 7. (devamı) e-f) "çökelimle eşyaşlı" Gephyrocapsa cf. aperta (f.1: polarize, f.2: normal ışıkta), g-h) "çökelimle eşyaşlı" Pseudoemiliana lacunosa (h.1: polarize, h.2: kontrast ışıkta), i) "taşınmış" Cyclicargolithus floridanus (i.1: polarize, i.2: kontrast ışıkta), j) "çökelimle eşyaşlı" Reticulofenestra haqii (j.1: polarize, j.2: kontrast ışıkta), k) "çökelimle eşyaşlı" Sphenolithus abies (k.1: polarize, k.2: kontrast ışıkta), l) "çökelimle eşyaşlı" Discoaster cf. surculus (l.1: polarize, l.2: kontrast ışıkta), m) "çökelimle eşyaşlı" Reticulofenestra minutula (m.1: polarize, m.2: kontrast ışıkta), n) "çökelimle eşyaşlı" Coronosphaera mediterranea (n.1: polarize, n.2: kontrast ışıkta).
- Figure 7. (cont'd.) Nannofossil determinations made in epiclastic matrix of the thin-section of the tephra sample (03IA009b) gathered from the tuff-interbedded succession in the investigation spot IA-4 (bi: biotite, fe: feldspar, vo: volcanic rock fragment, Im: limestone fragment; PL: under polarized light, NL: under normal light, CL: under contrast light): a) general view of the tuff (a.1: PL, a.2: NL) b-d) "synsedimentary" Discoaster cf. brouweri (d.1: PL, d.2: CL), e-f) "synsedimentary" Gephyrocapsa cf. aperta (f.1: PL, f.2: NL), g-h) "synsedimentary" Pseudoemiliana lacunosa (h.1: PL, h.2: CL), i) "reworked" Cyclicargolithus floridanus (i.1: PL, i.2: CL), j) "synsedimentary" Reticulofenestra haqii (j.1: PL, j.2: CL), k) "synsedimentary" Sphenolithus abies (k.1: PL, k.2: CL), I) "synsedimentary" Discoaster cf. surculus (l.1: PL, l.2: CL), m) "synsedimentary" Reticulofenestra minutula (m.1: PL, m.2: CL), n) "synsedimentary" Coronosphaera mediterranea (n.1: PL, n.2: CL).

rak) geldiklerinin bir kanıtıdır. Volkanik kökenli kristallerin, piroklastik düzeylere göre daha az oranda da olsa, tefra ara tabakalarının alt ve üst dokanaklarında bulunan çamurtaşı seviyelerinde de yaygın olarak çökelime katılmış oldukları gözlenmektedir. Denizel çamurtaşları içerisindeki 20-25 cm'lik tefra düzeylerine ait kayaçlar; ince kesitlerde % 25'den az epiklastik malzeme içerdiği gözlendiğinden ve Schmid (1981) sınıflamasına göre "tüf/kristal tüf, epiklast miktarı % 10-25 arasında olduğundan Sagular (1995)'ın düzenlemesine göre de "epiklastlı tüf" olarak tanımlanabilir. Ayrıca içerdikleri minerallerin modal bileşimine göre de Streckeisen (1978)'ın

- Şekil 8. Tefra ara tabakalı seriye ait çamurtaşı örneklerindeki çökelimle eşyaşlı nannofosiller (görüntülerin sağ üst köşelerinde kayaç örnek numaraları; alttaki çizgisel ölçekler 5 mikron; PL: polarize ışıkta, NL: normal ışıkta, CL: kontrast ışıkta): a) Amaurolithus cf. tricorniculatus (a.1: polarize, a.2: normal ışıkta), b) Am. cf. amplificus (b.1: PL, b.2: NL), c) Sphenaster metula (c.1, c.3: PL, c.2: CL), d) Sphenolithus neoabies (d.1, d.3: PL, d.2: NL), e) Reticulofenestra haqii (e.1: PL, e.2: CL), f) Calcidiscus macintyrei (f.1: PL, f.2: CL), g) Discoaster cf. tamalis (NL), h) Discoaster cf. asymmetricus (NL), i) Reticulofenestra minutula (i.1: PL, i.2: CL), j) Helicosphaera kamptneri (j.1: PL, j.2: CL), k) Gephyrocapsa aperta (k.1: PL, k.2: CL), I) Scyphosphaera cf. apsteinii (I.1: PL, I.2: CL).
- Figure 8. Synsedimentary nannofossils in the mudstone samples of the tephra-interbedded succession (numbers of the rock samples in upper-right corners of the images; each linear scales in the lower of all images represents 5 micron; PL: polarized light, NL: normal light, CL: contrast light): a) Amaurolithus cf. tricorniculatus (a.1: PL, a.2: NL), b) Am. cf. amplificus (b.1: PL, b.2: NL), c) Sphenaster metula (c.1, c.3: PL, c.2: CL), d) Sphenolithus neoabies (d.1, d.3: PL, d.2: NL), e) Reticulofenestra haqii (e.1: PL, e.2: CL), f) Calcidiscus macintyrei (f.1: PL, f.2: CL), g) Discoaster cf. tamalis (NL), h) Discoaster cf. asymmetricus (NL), i) Reticulofenestra minutula (i.1: PL, i.2: CL), j) Helicosphaera kamptneri (j.1: PL, j.2: CL), k) Gephyrocapsa aperta (k.1: PL, k.2: CL), l) Scyphosphaera cf. apsteinii (l.1: PL, l.2: CL).

volkanik kayaç sınıflamasındaki "trakitik tüf" tanımına uymaktadır.

Uzaklık söz konusu olduğunda, bölgede bu tüf seviyelerini oluşturabilecek en yakın patlamalı volkanizmanın, çalışma alanına doğrusal olarak 60 km uzaklıkta bulunan Gölcük maarı olduğu görülmektedir. Tefra ara tabakalarına ait kayaçların mineralojik bileşimleri, Gölcük volkanit ve piroklastikleri ile önemli ölçüde mineralojik ve kimyasal benzerlik göstermektedir (bkz. Şekil 14 ve Şekil 15). Her iki sahaya ait kayaçların mineralojik bileşimlerinde yoğun olarak klinopiroksen ve mika minerallerinin bulunmasının yanı sıra, sanidin ve sodyumlu plajiyoklasların yaygın, amfibollerin az oranda bulunması da bu benzerliği desteklemektedir.

- Şekil 8. (devamı) m) Helicosphaera carteri (m.1: PL, m.2: CL), n) Discoaster toralus (n.1, n.2: NL), o) Coronosphaera mediterranea (o.1: PL, o.2: CL), p) Discoaster pentaradiatus (p.1: PL, p.2: NL), r) Coccolithus pelagicus (r.1: PL, r.2: CL), s) Dictyococcites antarcticus (s.1: PL, s.2: CL), t) Gephyrocapsa aperta (t.1: PL, t.2: CL), u) Discoaster cf. asymmetricus (u.1: PL, u.2: CL), v) Deutshlandia cf. gaarderae (v.1, v.4: PL, v.2, v.3: NL), y) Pontosphaera discopora (y.1: PL, y.2: CL), z) Geminithella rotula (z.1: PL, z.2: CL).
- Figure 8. (cont'd.) m) Helicosphaera carteri (m.1: PL, m.2: CL), n) Discoaster toralus (n.1, n.2: NL), o) Coronosphaera mediterranea (o.1: PL, o.2: CL), p) Discoaster pentaradiatus (p.1: PL, p.2: NL), r) Coccolithus pelagicus (r.1: PL, r.2: CL), s) Dictyococcites antarcticus (s.1: PL, s.2: CL), t) Gephyrocapsa aperta (t.1: PL, t.2: CL), u) Discoaster cf. asymmetricus (u.1: PL, u.2: CL), v) Deutshlandia cf. gaarderae (v.1, v.4: PL, v.2, v.3: NL), y) Pontosphaera discopora (y.1: PL, y.2: CL), z) Geminithella rotula (z.1: PL, z.2: CL).

Şekil 15'de Antalya yolu üzerindeki tefra seviyelerinden alınan 3 örneğin (03IA008a, 03IA009b, 03IA010a) ana oksit ve bazı iz element değerleri verilmiş ve Gölcük volkanitlerinden alınmış 11 adet kayaç örneğinin ortalama, minimum ve maksimum değerleri ile karşılaştırılmıştır (Alıcı vd., 1998). Bu şekilde açıkça görüleceği gibi, mineralojik bileşimlerine benzer şekilde, kayaç kimyasal analizleri de Gölcük trakitiktrakiandezitik bileşimli volkanitleri ve Antalya yolu üzerindeki tefra seviyelerinin kuvvetli benzer bir jeokimyaya, dolayısıyla benzer bir kökensel ilişkiye sahip olduklarını göstermektedir. Tüflerdeki yüksek CaO (8.9-12.23 % ağırlık) bileşimleri dışında, tüm ana oksitler ve seçili iz elementler Gölcük trakitik volkanitlerinin ortalama bileşimleri ile uyumlu görünmektedir. Örneğin, Gölcük volkanitleri şoşonitik alkalın karakterli olup K2O/ Na2O değerleri yaklaşık 1'e eşittir. Bu oran tüflerde de 0.8 ile 1 arasında değişmekte olup, şoşonitik karakterle uyumludur. Ayrıca yüksek Ba (> 1000 ppm), Sr (> 1000 ppm), Zr (> 400 ppm), La (> 150 ppm) ve Nb (> 35 ppm) element oranları oldukça karakteristiktir. Tüflerin yüksek CaO içerikleri ise, içerisindeki karbonat kökenli taneler ve matriksi oluşturan karbonat bağlayıcıdan (modal olarak % 5-10) kaynaklanmaktadır.

- Şekil 9. Tefra ara tabakalı çamurtaşı örneklerindeki çökelimle eşyaşlı (A-C) ve taşınmış (D-T) nannofosiller (görüntülerin sağ üst köşelerinde kayaç örnek numaraları; alttaki çizgisel ölçekler 5 mikron; PL: polarize ışıkta, NL: normal ışıkta, CL: kontrast ışıkta): a) *Scyphosphaera pulcherrima* (a.1: PL, a.2: NL), b) *Pseudoemiliana lacunosa* (b.1: PL, b.2: CL), c) *Reticulofenestra pseudoumbilica* (c.1: PL, c.2: CL), d) *Cruciplacolithus primus* (d.1: PL, d.2: CL), e) *Neobiscutum parvulum* (e.1: PL, e.2: CL), f) *Rhomboaster cuspis* (f.1: PL, f.2: NL), g) *Arkhangelskiella cymbiformis* (g.1: PL, g.2: NL), h) *Sphenolithus annarhopous* (h.1, h.3: PL, h.2: CL), i) *Discoaster salisburgensis* (NL), j) *Dictyococcites daviesii* (j.1: PL, j.2: CL), k) *Discoaster mohleri* (NL), m) *Toweius gammation* (m.1: PL, m.2: CL), n) *Dictyococcites heslandii* (n.1: PL, n.2: CL), o) *Cribrocentrum reticulatum* (o.1: PL, o.2: CL), p) *Reticulofenestra gelida* (p.1: PL, p.2: CL), r) *Dictyococcites bisectus* (r.1: PL, r.2: CL), s) *Dictyococcites scrippsae* (s.1: PL, s.2: CL), t) *Sphenolithus moriformis* (t.1, t.2: PL).
- Figure 9. Synsedimentary (A-C) and reworked (D-T) nannofossils in the mudstone samples of the tephra-interbedded succession (numbers of the rock samples in upper-right corners of the images; each linear scales in the lower of all images represents 5 micron; PL: polarized light, NL: normal light, CL: contrast light): a) Scyphosphaera pulcherrima (a.1: PL, a.2: NL), b) Pseudoemiliana lacunosa (b.1: PL, b.2: CL), c) Reticulofenestra pseudoumbilica (c.1: PL, c.2: CL), d) Cruciplacolithus primus (d.1: PL, d.2: CL), e) Neobiscutum parvulum (e.1: PL, e.2: CL), f) Rhomboaster cuspis (f.1: PL, f.2: NL), g) Arkhangelskiella cymbiformis (g.1: PL, g.2: NL), h) Sphenolithus annarhopous (h.1, h.3: PL, h.2: CL), i) Discoaster salisburgensis (NL), j) Dictyococcites daviesii (j.1: PL, j.2: CL), k) Discoaster lodoensis (NL), l) Discoaster mohleri (NL), m) Toweius gammation (m.1: PL, m.2: CL), n) Dictyococcites heslandii (n.1: PL, n.2: CL), o) Cribrocentrum reticulatum (o.1: PL, o.2: NL), p) Reticulofenestra gelida (p.1: PL, p.2: CL), r) Dictyococcites bisectus (r.1: PL, r.2: CL), s) Dictyococcites scrippsae (s.1: PL, s.2: CL), t) Sphenolithus moriformis (t.1, t.2: PL).

Sagular ve Çoban

KAYAÇ ÖRNEK NO. CÖKELİMLE ESYASLI NANNOFOSİLLER	A001	A002	A003	A004	A005	A006	A007a	A007c	A008a	A008b	A009a	4009b	A010b
(Erken/Orta Plivosen Toplulukları)	031	031	031	031	031	031	031	031	031	031	031	031	031
Amaurolithus amplificus (Bukry & Percival)		#	#										
Amaurolithus delicatus Gartner & Bukry		#											
Amaurolithus tricorniculatus (Gartner)		#											
Calcidiscus leptoporus (Murray & Blackman)		#		#						#			
Calcidiscus macintyrei (Bukry & Bramlette)		#	#			#				#	#	0	#
Caneosphaera halldalii Kamptner				#									
Coccolithus pelagicus (Wallich)	#	#	#	#	#		#	#		#	#	0	#
Coronosphaera mediterranea (Lohmann)											#	0	#
Deutschlandia cf gaarderae Perch-Nielsen													#
Dictyococcites antarcticus Hag	#	#								#	#		
Dictyococcites productus (Kamptner)	#	#	#	#	#	#	#	#		#	#	0	#
Discoaster cf. asymmetricus Gartner		#								#		0	
Discoaster cf. brouweri Tan											#		#
*Discoaster pentaradiatus (Tan)	#											0	#
*Discoaster surculus Martini & Bramlette									0			0	
*Discoaster tamalis Kamptner									-	#			
*Discoaster toralus Ellis. Lohmann & Wray											#	0	
Discoaster variabilis Martini & Bramlette												-	#
Florisphaera profunda Okada & Honio		#									#		
Geminilithella rotula (Kamptner)							#					0	#
Gephvrocapsa cf. aperta Kamptner	#	#	#	#	#		#	#	0	#		0	#
Helicosphaera carteri (Wallich)	#	#	#		#				-	#	#	0	#
Helicosphaera kamptneri Hay & Mohler		#											#
Holodiscolithus macroporus (Deflandre)					#						#		#
Pontosphaera discopora Schiller													#
Pontosphaera japonica (Takayama)											#		
Pontosphaera multipora (Kamptner)												0	
*Pseudoemiliania lacunosa lacunosa (Kamptner)	#	#	#	#						#	#	0	#
*Reticulofenestra hagii Backman	#	#	#	#	#	#	#			#	#	0	#
*Reticulofenestra minuta (Roth)	#		#										
*Reticulofenestra minutula (Roth)	#	#	#					#				0	#
*Reticulofenestra pseudoumbilica (Gartner)	#	#	#		#		#		0	#	#	0	#
Rhabdosphaera claviger Murray & Blackman										#			#
Scyphosphaera apsteinii Lohmann										#			
Scyphosphaera cf. aranta Kamptner									0				
Scyphosphaera conica Kamptner											#		
Scyphosphaera pulcherrima Deflandre													#
*Sphenaster metula Backman	#	#					#		0	#	#	0	#
*Sphenolithus abies Deflandre			#				#		0	#	#	0	#
*Sphenolithus neoabies Bukry & Bramlette	#	#	#	#		#		#		#	#		#
Syracosphaera pulchra Lohmann										#			#
Umbilicosphaera jafarii Müller							#						
Umbilicosphaera sibogae sibogae (Weber-van Bosse)		#	#								#		
Umbilicosphaera sibogae foliosa (Kamptner)	#												
Thoracosphaera cf. tuberosa Kamptner				#		#		#		#		0	#
BIYOZONLAR		NN14	l.					NN	115				

(*) Stratigrafik düzey/zon belirleyici türler, (#) preparatlarda saptanan türler, (o) ince-kesitlerde saptanan türler

- Şekil 10. Tefra katkılı seriye ait çamurtaşı ve tüf örneklerindeki çökelimle eşyaşlı nannofosil tür dağılımları ve biyozonları.
- Figure 10. Distributions and biozones of the synsedimentary nannofossil specimens in the mudstone and tuff samples of the tephra-interbedded succession.

KAYAÇ ÖRNEK NO.	5	12	33	4	15	90	17a	17c)8a	8b)9a	de	0b
HAVZA DISINDAN TASINMIS NANNOFOSSILLER (1)	A00	A00	A00	A00	A00	A00	A00	A00	A00	A00	A00	A00	A01
(Gec Oligosen-Erken Mivosen Toplulukları)	031/	031	031/	031	031/	031/	031/	031/	031/	031/	031/	031/	031/
Bicolumnus ovatus Wei & Wise	#												
Coccolithus pelagicus (Wallich)	#	#	#		#	#	#			#	#		#
*Coccolithus miopelagicus Bukry	#	#	#		#		#	#	0				
Cribrocentrum reticulatum (Gartner & Smith)			#							#			
Cyclicargolithus abisectus (Müller)	#	#	#			#	#		0	#	#		#
Cyclicargolithus floridanus (Roth & Hay)	#	#	#		#		#		0	#	#		#
*Dictyococcites bisectus (Hay, Mohler & Wade)	#	#	#	#		#	#	#		#	#	0	#
Dictyococcites hesslandii (Haq)	#	#	#							#		0	#
Dictyococcites perplexus Burns	#	#	#		#		#			#	#		
Discoaster deflandrei Bramlette & Riedel	#						#						
Discoaster cf obtusus Gartner	#						#						
Helicosphaera euphratis Haq	#	#									#		
Helicosphaera intermedia Martini											#		
Pyrocyclus hermosus Roth & Hay	#	#			#								
Pyrocyclus inversus Roth & Hay		#											#
Reticulofenestra gelida (Geitzenauer)	#	#	#		#						#		#
*Reticulofenestra haqii Backman	#	#	#			#	#			#	#	0	#
Reticulofenestra lockeri Müller								#					
*Reticulofenestra minuta (Roth)	#	#	#		#	#	#			#			#
Reticulofenestra stavensis (Levin & Joerger)											#		#
*Sphenolithus belemnos Bramlette & Wilcoxon	#	#						#			#		#
Sphenolithus conicus Bukry	#	#			#		#						#
*Sphenolithus dissimilis Bukry & Percival	#	#				#	#	#		#	#		
*Sphenolithus heteromorphus Deflandre									0				
Sphenolithus moriformis Bramlette & Wilcoxon	#	#	#		#	#	#	#		#	#		#
Thoracosphaera cf heimii (Lohmann)	#						#		0		#		#
*Triquetrorhabdulus carinatus Martini	#	#	#								#		
Zygrhablithus bijugatus Deflandre													#
BİYOZONLAR	NP25-NN5												

(*) Stratigrafik düzey/zon belirleyici türler, (#) preparatlarda saptanan türler, (o) ince-kesitlerde saptanan türler

Şekil 11. Tefra katkılı seriye ait çamurtaşı ve tüf örneklerinde, havza dışından taşınmış Geç Oligosen-Erken Miyosen nannofosil türlerinin dağılımları ve olası biyozonları.

Figure 11. Distributions and probable biozones of the Late Oligocene-Early Miocene nannofossil specimens in the mudstone and tuff samples of the tephra-interbedded succession.

NANNOFOSİL BULGULARINA GÖRE TÜFLERİN KRONOSTRATİGRAFİK YORUMU

Tüf ara katkılı marnların içerdikleri nannofosil topluluklarının, geç Erken Pliyosen stratigrafik düzeyine karşılık gelen NN15 – *Reticulofenestra pseudoumbilica* zonunu temsil ettikleri belirlenmiştir. Manyetostratigrafi çalışmaları sonucunda; bu zonun alt sınırını belirleyen *Amaurolithus* spp. (*A. delicatus*, *A. tricorniculatus*) türlerinin son görünümü için Rio vd. (1990a) Orta Akdeniz'de 4.1 m.y., Rio vd. (1990b) Batı Akdeniz'de 4.13 m.y. sonuçlarını elde etmiştir. Zonun üst sınırını oluşturan *Re. pseudoumbilica* türünün son görünümü için ise, Manivit (1989) Afrika'nın kuzeybatısındaki derin deniz sondajlarında 3.4 m.y. düzeyini belirlerken, Rio vd. (1990a) Orta Akdeniz'de 3.6 m.y. ve Rio vd. (1990b) ise Batı Akdeniz'de 3.5-3.6 m.y. düzeylerini belirlemişlerdir.

10 m'lik bir istif içerisinde ara tabakalar halinde bulunan kristal-tüflerin, en alt ve en üst seviyelerindeki çamurtaşlarından elde edilen nannofosil bulgularına göre, istifin 4.0-3.5 m.y. aralığındaki bir dönemde çökeldiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu stratigrafik düzey, olasılıkla Gölcük maar volkanının ilk patlama evrelerinin belirlenmesinde bir bulgu olarak görülebilir. Başka bir ifadeyle, Gölcük maar kraterinin, büyük bir olasılıkla Isparta bölgesinde görülen volkanizmanın ilk evrelerinde de (6.2 – 2.2 m.y. arasında) aktif olduğuna işaret etmektedir. Pliyosen döneminde, trakitik volkanizmanın (4.6 m.y.) çıkışıyla birlikte,

Sagular ve Çoban

KAYAÇ ÖRNEK NO.	001	002	003	004	005	900	007a	007c	008a	008b	009a	q600	010b
HAVZA DIŞINDAN TAŞINMIŞ NANNOFOSSİLLER (2)	N N	N N	N A	₹	A	Ā	Ā	N A	N N	A N	A	N N	AN N
(Geç Tanesiyen-Eosen Toplulukları)	8	8	3	3	03	3	3	6	3	63	03	03	03
Chiasmolithus consuetus (Bramlette & Sullivan)						#							
*Chiasmolithus solitus (Bramlette & Sullivan)	#												
Chiasmolithus titus Gartner	#												
Clausicoccus fenestratus (Deflandre & Fert)			#										#
Coccolithus pelagicus (Wallich)	#	#	#	#			#	#		#			#
Cruciplacolithus subrotundus Perch-Nielsen	#	#											
Dictyococcites daviesii (Hay)		#											
Dictyococcites scrippsae Bukry & Percival		#									#		#
Discoaster barbadiensis Tan							#	#					#
Discoaster binodosus Martini													#
Discoaster gemmeus Stradner	#	#				#							
*Discoaster kuepperi Stradner		#					#			#			
*Discoaster lodoensis Bramlette & Riedel		#						#					#
*Discoaster mohleri Bukry & Percival		#	#				#			#			
Discoaster multiradiatus Bramlette & Riedel									0				
Discoaster saipanensis Bramlette & Riedel										#			
Discoaster salisburgensis Stradner													#
Ericsonia cava (Hay & Mohler)		#								#	#		
Ericsonia formosa (Kamptner)	#	#	#				#				#	0	#
Ericsonia ovalis Black	#	#	#		#	#	#			#			#
*Fasciculithus tympaniformis Hay & Mohler											#		
Lanternithus minutus Stradner	#		#		#	#		#		#	#		#
Reticulofenestra dictyoda (Deflandre)										#	#		
Sphenolithus annarhopus Bukry & Bramlette		#											
Sphenolithus editus Perch-Nielsen	#												
Sphenolithus moriformis Bramlette & Wilcoxon	#	#	#			#	#	#	0	#	#	0	#
Sphenolithus obtusus Bukry		#	#										
Sphenolithus primus Perch-Nielsen		#											
Sphenolithus radians Deflandre	#	#									#		#
Toweius crassus (Bramlette & Sullivan)			#					#					
Toweius gammation (Bramlette & Sullivan)	#									#			#
Zygrhablithus bijugatus Deflandre	#	#	#			#	#	#			#		#
BİYOZONLAR	NP8-NP15												

(*) Stratigrafik düzey/zon belirleyici türler, (#) preparatlarda saptanan türler, (o) ince-kesitlerde saptanan türler

Şekil 12. Tüf katkılı seriye ait çamurtaşı ve tüf örneklerinde, havza dışından taşınmış Geç Tanesiyen-Eosen nannofosil türlerinin dağılımları ve olası biyozonları.

Figure 12. Distributions and probable biozones of the Late Thanetian-Eocene nannofossil specimens in the mudstone and tuff samples of the tephra-interbedded succession.

büyük bir olasılıkla Gölcük patlamalı volkanizması da etkin olmuş ve Gölcük kraterinin epiferal kesimlerindeki trakitik-trakiandezitik volkanik lav çıkışlarıyla eş-zamanlı olarak ilk aktif (patlamalı) dönemini yaşamıştır. Bu volkanın en aktif döneminin ise, Pleistosen-Kuvaterner aralığında olduğu bilinmektedir (Çoban, 2005; Platevoet vd., 2008).

TARTIŞMA VE SONUÇLAR

Bu çalışmada, Antalya havzası içerisinde daha önceki çalışmalarda saptanan, ancak yeri, çökelim zamanı ve kaynağı hakkında kesin yorum yapılamayan Neojen denizel kırıntılıları içerisindeki tüflü seriler incelenmiştir. Eskiköy ve Nalbantlar yerleşimleri doğusunda, Isparta-Antalya karayolu üzerinde belirlenen tefra (trakitik tüf) ardalanmalı çamurtaşlarının kronostratigrafisi, nannofosillere dayanan biyostratigrafik bulgulara göre yeniden düzenlenmiştir. Tefra ara tabakalı denizel çamurtaşlarına ait 10 m'lik istifin, geç Erken Pliyosen dönemini (4.0-3.5 m.y.) temsil eden NN15 – *Reticulofenestra pseudoumbilica* zonunu içerdiği saptanmıştır. Bu sonuçla geç Erken Pliyosen'de gerçekleşen bir püskürmenin ürünü olan ve gerek trakitik bileşimdeki benzerlikleri, gerekse yöredeki en yakın patla-

KAYAÇ ÖRNEK NO.	001	002	003	004	005	906	007a	007c	008a	008b	009a	q600	010b
HAVZA DIŞINDAN TAŞINMIŞ NANNOFOSSİLLER (3)	Ĭ Ă			IA I	IA I	IA	IA	IA	IA	IA	N N	IA	IA
(Geç Kretase-Daniyen Topluluklar)	8	8	03	3	<u></u>	3	03	03	03	03	03	03	6
Acuturris scotus (Risatti)													#
*Arkhangelskiella cymbiformis Vekshina													#
Cribrosphaerella ehrenbergii (Arkhangelsky)			#							#			
Cribrosphaerella venata (Stover)	#												
Cruciplacolithus edwardsii Romein		#											
*Cruciplacolithus primus Perch-Nielsen	#												
Cyclagelosphaera deflandrei (Manivit)			#										
Cyclagelosphaera reinhardtii (Perch-Nielsen)		#					#						
Cylindiralithus cf. asymmetricus Bukry													
Eiffellithus cf. gorkae Reinhardt		#											
Ellipsogelosphaera cf. brittanica (Stradner)													#
*Futyania cf. petalosa Varol			#		#								
*Lithraphidites cf. quadratus Bramlette & Martini										#			
Lucianorhabdus cayeuxii Deflandre	#												
*Markalius inversus (Deflandre)	#		#										
Micula decussata Vekshina		#	#		#			#			#		
Micula staurophora (Gardet)										#			
*Neobiscutum parvulum (Romein)	#												
Octolithus multiplus (Perch-Nielsen)			#										
Prinsius martinii (Perch-Nielsen)	#												
Prinsius tenuiculum (Okada & Thierstein)		#											
Rhomboaster cuspis Bramlette & Sullivan			#							#			
Stradneria crenulata (Bramlette & Martini)											#		
Thoracosphaera operculata Stradner	#												
Thoracosphaera saxea Stradner			#							#			
Watznaueria barnesae Black	#		#		#		#	#					#
BİYOZONLAR	CC25-NP1												

(*) Stratigrafik düzey/zon belirleyici türler, (#) preparatlarda saptanan türler, (o) ince-kesitlerde saptanan türler

Şekil 13. Tüf katkılı seriye ait çamurtaşı ve tüf örneklerinde, havza dışından taşınmış Geç Kretase-Daniyen nannofosil türlerinin dağılımları ve olası biyozonları.

Figure 13. Distributions and probable biozones of the Late Cretaceous-Danian nannofossil specimens in the mudstone and tuff samples of the tephra-interbedded succession.

malı volkanik çıkış merkezi olması nedeniyle bu tüflerin, Isparta yöresindeki Gölcük maar volkanından kaynaklanma olasılığının yüksek olduğu kanısına varılmıştır. Ayrıca, Gölcük maarının ilk patlama evresinin, daha önce bilinenin (2.2 m.y. sonrası) aksine, trakitik fazın ortaya çıktığı 4.6 m.y.'dan kısa bir süre sonra başladığına işaret etmektedir.

KATKI BELİRTME

Bu çalışma, Süleyman Demirel Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Biriminin 1257-M-06 no.lu projesi kapsamında kısmen desteklenmektedir. Yazarlar, bu çalışmaya ait tefra örneklerinin kayaç kimyasal analizlerini yaparak önemli bir katkıda bulunan Ankara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümünden Yusuf Kaan Kadıoğlu'na, ayrıca yazının geliştirilmesindeki katkılarından dolayı Süleyman Demirel Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümündan Muhittin Görmüş'e, Ankara Ünüversitesi Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümünden Yavuz Okan'a ve Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümünden Mustafa Karabıyıkoğlu'na teşekkür ederler.

- Şekil 14. İnceleme noktası IA-4'deki tüf ara katkılı seriden alınan tefra örneğine (no. 03IA008a) ait ince kesitteki mineralojik tanımlamalar (bi: biyotit, cpx: klinopiroksen, fe: feldispat, hb: hornblend, pl: plajiyoklas, vo: volkanik kayaç parçası, ca: kalsit çimento, lm: kireçtaşı parçası, *Bf*: bentik foraminifer, *Pf*: planktik foraminifer; tüm görüntüler polarize ışıkta): a-b) laminalı tüfün genel görünümü, c) biyotit (ortada), d-f) klinopiroksen (diyopsit?), g) K-feldispat, h) plajiyoklas, i) K-feldispat (Sanidin?), j) biyotit, hornblend ve klinopiroksen, k) tüf içerisindeki bentik ve planktik foraminifer kavkıları.
- Figure 14. Mineralogical determinations in the thin-section of the tephra sample (no. 03IA008a) taken from tuffinterbedded succession in the investigation spot IA-4 (bi: biotite, cpx: clinopyroxene, fe: feldspar, hb: hornblende, pl: plagioclase, vo: volcanic rock fragment, ca: calcite cement, Im: limestone fragment, Bf: benthic foraminifer, Pf: Planktic foraminifer; all images under polarised light): a-b) general view of the laminated tuff, c) biotite (in the centre), d-f) clinopyroxene (diopsite?), g) K-feldspar, h) plagioclase, i) K-feldspar (sanidine?), j) biotite, hornblende and clinopyroxene, k) benthic and planktic foraminifera tests inthe tuff.

	lsp Ait	arta-Anta Kayaçlar	alya Yolu T da Kimyasa	Gölcük Volkanitlerinin Piroklastik Kayaçlarında Kim. Analiz Değerleri							
	Örnek r	ıo.	03IA008a	03IA009b	03IA010a	Ortalama	En az	En fazla			
	Örnek s	sayısı	1	1	1	11	11	11			
	SiO ₂	(%)	59,82	58,31	57,62	58,30	51,52	67,98			
	TiO ₂	(%)	0,35	0,40	0,40	0,57	0,29	0,76			
	AI_2O_3	(%)	15,08	14,53	13,81	16,78	16,03	17,34			
tlei	Fe ₂ O ₃	(%)	4,10	4,40	4,00	4,37	1,86	6,35			
ksi	MnO	(%)	0,09	0,10	0,09	0,09	0,02	0,12			
9	MgO	(%)	1,91	2,41	2,80	1,93	0,53	3,80			
Å	CaO	(%)	8,92	10,48	12,23	4,74	1,59	8,03			
	Na ₂ O	(%)	4,89	4,16	3,60	4,81	4,07	5,35			
	K ₂ O	(%)	3,80	3,50	3,80	5,25	4,97	5,84			
	P_2O_5	(%)	0,34	0,36	0,30	0,40	0,08	0,79			
	Ва	(ppm)	2361,00	2171,00	1923,00	2687,00	1617,00	4020,00			
	Sr	(ppm)	2535,00	2329,00	2042,00	3789,00	1933,00	5684,00			
ler	Rb	(ppm)	93,70	87,80	82,30	133,00	106,00	177,00			
ant l	Zr	(ppm)	378,00	449,00	343,00	443,00	401,00	495,00			
Ē	Y	(ppm)	18,40	20,80	15,20	21,00	14,00	27,00			
ele	Nb	(ppm)	44,60	50,60	36,50	45,00	35,00	54,00			
. <u>N</u>	Th	(ppm)	40,10	38,80	32,80	95,30	66,00	125,00			
	La	(ppm)	121,00	125,00	105,00	201,00	166,00	261,00			
	Ce	(ppm)	202,00	215,00	170,00	356,00	295,00	434,00			

Şekil 15. Antalya yolu üzerindeki tefra düzeylerinin ana oksit ve bazı iz element içerikleri ile Gölcük volkanitlerinin kimyasal bileşimlerinin karşılaştırması (Gölcük volkanitlerine ait 11 örneğin bileşimleri Alıcı vd., 1998'den alınmıştır).

Figure 15. Correlation between major oxside and some rare elements of the tephra levels on the Isparta-Antalya road and chemical composition of the Gölcük volcanites (Compositions of the 11 samples were taken from Alıcı vd., 1998).

KAYNAKLAR

- Akay, E. ve Uysal, S., 1985. Orta Torosların batısındaki (Antalya) Neojen çökellerinin stratigrafisi, sedimantolojisi ve yapsal jeolojisi. Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Rapor No. 2147, Ankara (yayımlanmamış).
- Akay, E., Uysal, S., Poisson, A., Cravatte, J. ve Müller, C., 1985. Antalya Neojen Havzasının stratigrafisi. Türkiye Jeoloji Bülteni, 28, 105–119.
- Alıcı, P., Temel, A., Gourgaud, A., Kieffer, G., and Gündoğdu, M.N., 1998. Petrology and geochemistry of potassic rocks in the Gölcük area (Isparta, SW Turkey): genesis of enriched alkaline magmas. Journal of Volcanology and Geothermal Research, 85, 423-446
- Altınlı, E., 1943. Antalya bölgesinin jeolojisi. Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Rapor No. 858-59, Ankara (yayımlanmamış).
- Bizon, G., Biju-Duval B., Letouzey, J., Monod, O., Poisson, A., Özer, B., and Öztümer,

E., 1974. Nouvelles precisious stratigraphiques concernant les bassins tertiaires du sud de la Turquie (Antalya, Mut,, Adana): Revue de l'IFP, 29 (3), 305-325

- Çoban, H., 2005. New geochronologic, geochemical and isotopic constraints on the evolution of Plio-Quaternary alkaline volcanism from Isparta district, SW Turkey. Kadir Has University, International Symposium on the Geodynamics of Eastern Mediterranean: Active Tectonics of the Aegean Region, İstanbul, Abstracts, p. 253.
- Çoban, H., and Flower, M.F.J., 2006. Mineral phase compositions in silicaundersaturated leucite lamproites from the Bucak area, Isparta, SW Turkey. Lithos, 89, 275-299.
- Çoban, H., and Flower, M.F.J., 2007. Late Pliocene lamproites from Bucak, Isparta (southwestern Turkey): implications for mantle .wedge. evolution during Africa. Anatolian plate convergence. Journal of Asian Earth Sciences, 29, 160-176.
- Çoban, H., Yılmaz, K., Caran, Ş. ve Görmüş, M., 2003. Isparta bölgesinde Miyosen sonrası tektonizma, volkanizma ve sedimantasyon. Mersin Universitesi, 10. Yıl Jeoloji Sempozyumu, Özetler, s 2.
- Flecker, R., Robertson, A.H.F., Poisson, A., and Müller, C., 1995. Facies and tectonic significance of two contrasting Miocene Basins in south coastal Turkey. Terra Nova, 7 (2), 221–232.
- Flecker, R., Ellam, R.M., Müller, C., Poisson, A., Robertson, A.H.F., and Turner, J., 1998. Application of Sr isotope stratigraphy and sedimentary analysis to the origin and evolution of the Neogene basins in the Isparta Angle, southern Turkey. Tectonophysics, 298, 83–101.
- Flecker, R., Poisson, A., and Robertson, A.H.F., 2003. Facies and palaeogeographic evidence for the Miocene evolution of the Isparta Angle in its regional eastern Mediterranean context. Sedimentary Geology, 173, 277–314

- Glover, P.G., and Robertson, A.H.F., 1998a. Role of regional extension and uplift in the Plio-Pleistocene evolution of the Aksu Basin, SW Turkey. Journal of Geological Society of London, 155, 365–387.
- Glover, C., and Robertson, A.H.F., 1998b. Neotectonic intersection of the Aegean and Cyprus tectonic arcs: extensional and strike-slip faulting in the Isparta Angle, SW Turkey. Tectonophysics, 298, 103-132.
- İslamoğlu, Y., 2001-2002. Antalya Miyosen havzasının mollusk faunası ile stratigrafisi. Maden Tetkik ve Arama Dergisi, 123-124, 27-59.
- İslamoğlu, Y. ve Taner, G., 2003a. Antalya ve Kasaba havzalarındaki Miyosen yaşlı mollusk faunasının paleocoğrafik ve paleoekolojik özellikleri (Batı-Orta Toroslar, GB Türkiye). Maden Tetkik ve Arama Dergisi, 126, 11-42.
- İslamoğlu, Y. ve Taner, G., 2003b. Antalya Miyosen havzasının Bivalvia faunası (Batı-Orta Toroslar, GB Türkiye). Maden Tetkik ve Arama Dergisi, 127, 1-28.
- İslamoğlu, Y. ve Taner, G., 2003c. Antalya Miyosen havzasının Gastropoda faunası (Batı-Orta Toroslar, GB Türkiye). Maden Tetkik ve Arama Dergisi, 127, 29-66.
- Karabıyıkoğlu, M., Çiner, A., A., Deynoux, M., Monod, O., Manatchal, G., and Tuzcu, S., 2003a. Tectonosedimentary evolution of the Miocene Antalya basin, Western Taurids, Turkey. General Directorate of Mineral Research and Exploration Report.
- Karabıyıkoğlu, M., Tuzcu, S., Çiner, A., Deynoux, M., Örçen, S., and Hakyemez, A., 2003b. Facies and environmental setting of the Miocene coral reefs in the late-orogenic fill of the Antalya Basin, western Taurides, Turkey: implications for tectonic control and sea-level changes. Sedimentary Geology, 173, 345–371
- Kumral, M., Çoban, H., Gediklioğlu, A., and Kılınç, A., 2006. Petrology and geochemistry of augite trachytes and porphyritic trachytes from the Gölcük volca-

nic region, Isparta, SW Turkey: a case study. Journal of Asian Earth Sciences, 27, 707-716.

- Lefevre, C., Bellon, H., and Poisson, A., 1983. Présence de leucitites dans le volcanisme Pliocène de la région d.Isparta (Taurides occidentales, Turquie). **Comptes Rendus** de l'Académie des Sciences, 297, 367-372.
- Manivit, H., 1989. Calcareous nannofossil biostratigraphy of Leg 108 sediments. Proceedings of Ocean Drilling Program, Scientific Results, 108, 35-69.
- Martini, E., 1971. Standard Tertiary and Quaternary calcareous nannoplankton zonation. In: Farinacci A. (Ed.), Proceedings of the 2nd Planktonic Conference, Roma, 1970, pp. 739-785.
- Martini, E., and Worsley, T., 1970. Standard Neogene calcareous nannoplankton zonation. Nature, 225, 289-290.
- Perch-Nielsen, K., 1985a. Mesozoic calcareous nannofossils. Pp. 329–426. In: H.M. Bolli, J.B. Saunders, K. Perch-Nielsen (eds.), Plankton Stratigraphy (Cambridge Earth Science Series), Cambridge University Press, Cambridge.
- Perch-Nielsen, K., 1985b. Cenozoic calcareous nannofossils. Pp. 427–554. In: H.M. Bolli, J.B. Saunders, K. Perch-Nielsen (eds.), Plankton Stratigraphy (Cambridge Earth Science Series), Cambridge University Press, Cambridge.
- Platevoet, B., Scaillet, S., Guillou, H., Blamart, D.,Nomade, S., Massault, M., Poisson, A., Elitok, Ö., Özgür, N., Yagmurlu, F., and Yılmaz, K., 2008. Pleistocene eruptive chronology of the Gölcük volcano, Isparta Angle, Turkey. Quaternaire, 19, 147–156.
- Poisson, A., 1977, Recherches geologiques dans les Taurides occidentales (Turquie): These d'Etat Univ, Paris-Sud (Orsay).
- Poisson, A., Akay, E., Cravatte, J., Müller, C., and Uysal, Ş., 1983, Donnees nouvelles sur la chronologie de mise en place des nappes d'Antalya au centre de L'angle

d'Isparta (Taurus occidental, Turquie): **Comptes Rendus** de l'Académie des Sciences, Paris, 296, 923-926.

- Poisson, A., Wernli, R., Sagular, E.K., and Temiz, H., 2003. New data concerning the age of the Aksu Thrust in the south of the Aksu valley, Isparta Angle (SW Turkey): consequences for the Antalya Basin and the Eastern Mediterranean. Geological Journal, 38, 311-327.
- Rio, D., Raffi, I., and Villa, G., 1990a. Pliocene-Pleistocene calcareous nannofossil distribution patterns in the Western Mediterranean. Proceedings of Ocean Drilling Program, Scientific Results, 107, pp. 513-533.
- Rio, D., Sprovieri, R., and Channel, J., 1990b. Pliocene-Early Pleistocene chronostratigraphy and the Tyrrhenian deep-sea record from Site 653. Proceedings of Ocean Drilling Program, Scientific Results, 107, pp. 705-714.
- Sagular, E.K., 1995. Kuzey Anadolu Fay Zonu'nun Bolu-Ilgaz kesimindeki Üst Kretase-Alt Tersiyer denizel birimlerinin stratigrafik karşılaştırılmalı incelenmesi. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara (yayımlanmamış).
- Sagular, E.K., 2003. Nannofosil verilerinin stratigrafik yaş ve ortamsal tanımlamalarda kullanımına ilişkin yeni bir inceleme yöntemi. Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi (Özel Sayı), 7(2), 25-36.
- Schmid, R., 1981. Descriptive nomenclature and classification of pyroclastic deposits and fragments, recommendations of the IUGS Subcomission on the systematics of the igneous rocks. Geological Society of America, 9, 41-43.
- Streckeisen, A., 1978. IUGS Subcommission on the systematics of igneous rocks. Classification and nomenclature of volcanic rocks, lamprofires, carbonatites and melilitic rocks. Recommendations and suggestions. Neues Jahrbuch für Mineralogie, Stuttgart, Abhandlungen, 134, 1-14.

- Şenel, M., 1995. 1/100000 ölçekli Türkiye jeoloji haritaları No.11, Isparta - K11 paftası. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara.
- Toker, V. ve Akay, E., 1987. Tartışma ve yanıt: Antalya Neojen havzasının stratigrafisi. Türkiye Jeoloji Bülteni, 30 (2), 87-88.
- Varol, O., 1982. Calcareous nannofossils from the Antalya Basin, Turkey. Neues Jahrbuch für Geologie und Palaontologie, 4, 244-256.